

ΕΤΟΣ 74ον

15 Μαρτίου 2026

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 11 (3798)

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΙ

Ἐνῶ βρισκόμαστε στό μέσον τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἡ Ἐκκλησία προβάλλει ὄλως ἰδιαιτέρως τόν τίμιο καί ζωοποιό Σταυρό τοῦ Κυρίου, τόν ὁποῖο καλεῖ νά προσκυνήσουμε. Νά ἐκφράσουμε δηλαδή τήν εὐγνωμοσύνη καί ἀγάπη, τήν πίστη καί ἀφοσίωση, τήν εὐχαριστία καί δοξολογία μας πρός τόν Χριστό πού θυσιάσθηκε γιά τήν σωτηρία μας. Ἐφόσον ὁ Σταυρός εἶναι «ὄπλον εἰρήνης καί ἀήττητον τρόπαιον», σημεῖο καταλλαγῆς καί πηγὴ δυνάμεως, φανέρωση τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καί τῆς ἀνείκαστης ἀγάπης Του, μποροῦμε νά ἐννοήσουμε τήν σημασία τῆς σημερινῆς ἐορτῆς καί τήν ἀξία τῶν λόγων τοῦ Ἁγίου Πολυκάρπου, Ἐπισκόπου Σμύρνης (2ος αἰ.), ὁ ὁποῖος γράφει πρός τοὺς Φιλιππησίους: «Ὅς μὴ ὁμολογεῖ τό μαρτύριον τοῦ Σταυροῦ ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστί». Μάλιστα, ἀπό πολλῶν ἐτῶν στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἔχει καθιερωθεῖ ὅλη ἡ ἐβδομάδα τῆς Σταυροπροσκυνήσεως νά εἶναι ἀφιερωμένη καί στίς ἱερατικές κλίσεις, καθότι ἡ Ἱερωσύνη εἶναι διακονία τοῦ Ἐσταυρωμένου Κυρίου Ἰησοῦ, μετοχή στόν Σταυρό καί τήν Ἀνάστασή Του, μυστήριον ἀγάπης σταυρικῆς, θυσιαστικῆς πρός τόν λαό τοῦ Θεοῦ καί τήν Ἁγία Ἐκκλησία.

Τό νόημα τοῦ «ἀκολουθεῖν καί μιμεῖσθαι» τόν Χριστό

Τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας θέτει τίς προϋποθέσεις γιά νά ἀκολουθεῖ ὁ πιστός τόν Χριστό. Ἀκολουθῶ τόν Κύριο σημαίνει, πρῶτα, τήν ἐσωτερική σχέση μέ τόν Χριστό πού πραγματοποιεῖται μέ τήν πίστη, τήν ἐμπιστοσύνη στό Πρόσωπο καί τόν λόγο Του καί, ἔπειτα, μέ τήν διαρκῆ μαθητεία κοντά Του.

Ἡ μαθητεία συνίσταται στήν –κατά τό δυνατόν– μίμηση τοῦ τρόπου ζωῆς τοῦ Χριστοῦ. Βεβαίως, ἡ μίμηση αὐτή δέν ἀφορᾶ στά ἐξωτερικά σημεῖα τῆς ἐπί γῆς ζωῆς Του οὔτε περιορίζεται στήν ἠθική προσαρμογή

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Μάρκ. η' 34-38, θ' 1)

Τό μήνυμα τοῦ σταυροῦ

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὅς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυθῇ με, καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

τοῦ ἀνθρώπου πρὸς αὐτά. Γι' αὐτό ὁ Μέγας Βασίλειος διδάσκει ὅτι ἡ μίμηση τοῦ Χριστοῦ δέν ἐπιτυγχάνεται μόνο μέ τὴν συμμόρφωση τοῦ πιστοῦ πρὸς τὰ ὑποδείγματα τῆς ἀοργησίας (πραδότητας), τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς μακροθυμίας Του, ἀλλά, κυρίως, μέ τὴν συμμετοχὴ στὸν θάνατο καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου, πού πραγματοποιεῖται μέ τό Βάπτισμα καὶ τὴν παλιγγενεσία πού αὐτό παρέχει, καὶ μέ τὴν μετοχὴ στὴν θεία Εὐχαριστία. Ἔτσι ὁ Χριστιανισμός, ὡς σχέση ζωῆς μέ τὸν Χριστό, εἶναι «μίμησις τῆς θείας φύσεως» (Γρηγ. Νύσσης), εἶναι ἀνοδική πορεία πρὸς τὴν τελειότητα, ἡ ὁποία, βεβαίως, δέν ἔχει τέρμα σέ αὐτὴν τὴν ζωὴ, ἀφοῦ τελικός σκοπός της εἶναι ἡ ἔνωση μέ τὸν Θεό καὶ ἡ θέωση τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπομένως, μέ μία φράση, ἡ ἠθική μίμηση τοῦ Χριστοῦ δέν συνιστᾷ τὸν ἔσχατο σκοπὸ τοῦ πιστοῦ, ἀλλὰ ἀποτελεῖ τὸν ἀπαραίτητο ὄρο γιὰ τὴν ἐπίτευξή του. Ἡ ἐξομίωση τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Χριστό εἶναι προϋπόθεση γιὰ τὴν θέωσή του, ἡ ὁποία ἐπιτελεῖται ἀπὸ τὴν Χάρι τοῦ Θεοῦ.

Ἐλεύθερη ἄρση τοῦ Σταυροῦ

Ὁ Θεός, γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στοὺς Γαλάτες, σᾶς κάλεσε γιὰ νά ζήσετε ἐλεύθεροι. Μόνο νά μὴ γίνει ἡ ἐλευθερία ἀφορμὴ γιὰ ἁμαρτωλὴ διαγωγὴ, ἀλλὰ μέ ἀγάπη νά ὑπηρετεῖτε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο (Γαλ. 5,13).

Ἐπομένως, ἐλεύθερα –ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν– ὁ Χριστός καλεῖ κάθε ἄνθρωπο νά τὸν ἀκολουθήσει καὶ νά σηκώσει τὸν σταυρό του· σταυρὸ ἐλεύθερης ἀγάπης καὶ ἐκούσιας ἄρσεως. Μέ τὸν Σταυ-

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπεν ὁ Κύριος: Ὅποιος θέλει νά μέ ἀκολουθήσει, πρέπει νά ἀπαρνηθεῖ τόν ἑαυτό του καί νά σηκώσει τόν σταυρό του, καί νά μέ ἀκολουθήσει. Γιατί, ὅποιος θέλει νά σώσει τήν ψυχή του, θά τή χάσει. Ὅποιος χάσει τήν ψυχή του χάριν ἐμοῦ καί τοῦ εὐαγγελίου, αὐτός θά τή σώσει. Γιατί τί θά ὠφεληθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἄν κερδίσει ὅλο τόν κόσμον καί χάσει τήν ψυχή του; Ἡ τί μπορεί νά δώσει ὁ ἄνθρωπος ὡς ἀντάλλαγμα γιά τήν ψυχή του; Γιατί ὅποιος ντρέπεται γιά ἐμένα καί γιά τά λόγια μου σέ αὐτή τή γενεά τήν ἀνήδικη καί ἁμαρτωλή, τότε καί ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου θά ντραπεῖ γιά αὐτόν ὅταν ἔλθει μέ τή λαμπρότητα τοῦ Πατρός του μαζί μέ τούς ἀγίους ἀγγέλους. Καί ἔλεγε σέ αὐτούς: Σᾶς διαβεβαιῶ ὅτι ὑπάρχουν μερικοί ἀπό αὐτούς πού βρίσκονται ἐδῶ, οἱ ὁποῖοι δέν θά γευθοῦν τόν θάνατο μέχρις ὅτου δοῦν τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ νά ἐπικρατεῖ δυναμικά.

*(Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση
τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)*

ρό τοῦ Χριστοῦ ὁ πιστός διδάσκεται τήν ἀνιδιοτελή ἀγάπη. Δηλαδή, ἀγαπᾷ ὅπως ὁ Χριστός, χωρίς προϋποθέσεις καί ὅρια, χωρίς νά περιμένει ἀνταπόδοση. Ἀξιοποιεῖ τό δῶρο τῆς ἐλευθερίας του, ἐναρμονίζοντας τήν ζωή του μέ τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖες φυλάσσουν ἀκέραιη τήν ἐλευθερία, τόν αὐτοσεβασμό καί τόν σεβασμό πρός κάθε ἄνθρωπο.

Ἐάν ὁ ἐγωισμός, ἡ κατακράτηση τῆς ἀγάπης καί τῶν θείων δωρεῶν ἀποκλειστικά γιά τόν ἑαυτό μας, ἡ ἐκούσια ὑποταγή στόν νόμο τῆς ἁμαρτίας καί ἡ ἀπομάκρυνση ἀπό τόν Θεό συνιστοῦν τήν ἀπόρριψη τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ καί, ἐπομένως, τήν αὐτοκαταδίκη μας, τότε ἡ ταπείνωση, ὡς ἄσκηση ἐμπιστοσύνης στόν Θεό, ἡ συνέργειά μας στό νά κυκλοφορεῖ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ σέ ὅλο τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἐσωτερική σχέση μέ τόν Θεό καί ἡ ἀποτίναξη τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμαρτίας συγκροτοῦν τήν συνειδητή ἐπιλογή γιά ἄρση τοῦ Σταυροῦ. Γι' αὐτό ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ διαρκῶς νά προσβλέπουμε στόν Σταυρό τοῦ Χριστοῦ, νά τόν ἐναγκαλιζόμαστε καί νά τόν ἀφήνουμε νά μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ ὑπαρξή μας διασώζεται μέ τήν κοινωνία τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐνεργεῖ μέσα μας ὁ Ἰδιος ὁ Κύριος.

Ἄν ἀνταποκριθοῦμε σέ αὐτό τό κάλεσμα, θά ἐννοήσουμε τί σημαίνει ὅτι «Ὁ λόγος γάρ ὁ τοῦ σταυροῦ... τοῖς δέ σφριζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστι» (Α΄ Κορ. 1,18).

Ἀρχιμ. Ν. Κ.

15 Μαρτίου 2026: ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ)
Αγαπίου καί τῶν σὺν αὐτῷ († 303). Ἀριστοβούλου ἀποστόλου Βρετανίας,
Μανουήλ νεομάρτυρος τοῦ Κρητός († 1792).

Ἦχος: βαρὺς – Ἐωθινόν: Ζ΄ – Ἀπόστολος: Ἐβρ. δ΄ 14 - ε΄ 6 – Εὐαγγέλιον:
Μάρκ. η΄ 34 - θ΄ 1.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 22 Μαρτίου, Δ΄ Νηστειῶν (Ἰωάννου τῆς Κλίμακος).
Ἀπόστολος: Ἐβρ. στ΄ 13-20 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. θ΄ 17-31.

Νέες ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

**ΣΥΝΑΞΑΡΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΙ ΑΓΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ**

Εἰσαγωγή - Ἀπόδοση - Σχόλια: Γεωργίου Δ. Παπαδημητρώπουλου
(Α΄ ἔκδ., σχῆμα 17x24 ἐκ., τόμ. Α΄, σελ. 736, τόμ. Β΄, σελ. 544, τόμ. Γ΄, σελ. 592)

Ἡ ἀνάγνωση καί ἡ μελέτη τῶν βίων τῶν Ἁγίων συνιστοῦν ἐξαιρετικά πνευματική ἐργασία τόσο γιὰ τὸν κάθε χριστιανό, ὅσο καί γιὰ ὀλόκληρη τὴν Ἐκκλησία. Ἡ πνευματικὴ κληρονομιά τῶν Ἁγίων ἀποτελεῖ συνιστῶσα οἰκουμενικῆς καί παγκόσμιας ἐμβέλειας, καθὼς οἱ Ἅγιοι εἶναι ἀθνητικοὶ ἀναζητητές τοῦ νοήματος τῆς ζωῆς, τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ καί τῆς οὐσιαστικῆς ἐλευθερίας τῆς ἀνθρώπινης συνείδησης.

**ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΝΥΣΣΗΣ
ΛΟΓΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ**

Τό πρωτότυπο κείμενο μέ εἰσαγωγή – μετάφραση – σχόλια
τοῦ Ἀρχιμ. Παγκρατίου Μπρούσαλη
(Ἀναθεωρημένη ἔκδοση, σχῆμα 14x21 ἐκατ., σελ. 352)

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία προβαίνει σέ νέα, ἐπιμελημένη ἐπανεκδοση τοῦ πατερικοῦ ἔργου «Λόγοι εἰς τὴν Προσευχήν», πολύτιμου πνευματικοῦ θησαυροῦ τῆς ἐρμηνευτικῆς παραδόσεως τοῦ «Θεωρίας ἐνθέοις λελαμπρυσμένου» καί «τῆ αἴγλη τῆς ἀκτίστου Τριάδος λαμπομένου» Ἁγίου Γρηγορίου.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Αθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Αθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr